

Internt Notat

Dato: 13-1-2023

Sagsnummer: 29.15.00-P20-1-22

Sagsbehandler: Sara Flachs

Ansættelsessted: Børne- og Kulturforvaltningens administration

Til: Børne- og Skoleudvalget

Kapacitetsudfordringer i Den Kommunale Børne- og Ungdomstandpleje

Børne- og Skoleudvalget er senest blevet orienteret om Børne- og Ungdomstandplejen i Rødovre Kommune på mødet i Børne- og Skoleudvalget i september 2022 (jf. sag 158 den 27. september 2022). På mødet bad udvalget om en temadrøftelse omkring Tandplejen. Mødet er fastsat til den 7. februar 2023.

Udvalget vil i dette notat blive præsenteret for den aktuelle status i Børne- og Ungdomstandplejen med et særligt fokus på de aktuelle udfordringer samt forslag til den videre proces.

Fakta om ny lovgivning om gratis tandpleje for de 18-21 årige

Med finansloven for 2022 får unge mellem 18 og 21 år nu tilbudt gratis tandpleje. Tidligere var der kun gratis tandpleje for børn og unge under 18 år. Ordningen for de 18-21-årige trådte i kraft den 1. juli 2022.

Ordningen indføres gradvist med én årgang om året frem til en fuld implementering i 2025. Det betyder, at unge, der fylder 18 år efter 1. januar 2022, bliver omfattet i 2022, 18-19-årige i 2023, 18-20-årige i 2024, og de 18-21-årige i 2025. Ordningen er fuldt implementeret ved udgangen af 2025. Unge, som er fyldt 18 år før 2022, omfattes ikke af den nye ordning.

Det vurderes, at kapaciteten i Rødovre Kommunale Tandpleje vil blive udfordret, da Tandplejen de kommende 10 år skal servicere ca. 35 % flere børn og unge.

Der er i budget 2023 afsat 500.000 kr. til at udvide kapaciteten på Nyager Skole med én stol jf. sag nr. 158 den 27. september 2022. På sigt vil dette ikke være nok til at dække behovet.

Børne- og Kulturforvaltningen, Tandplejen og Teknisk Forvaltning drøfter derfor, hvordan kapacitetsudfordringerne de kommende år kan løses. Udfordringen skal ses i sammenhæng med den igangværende analyse af skolernes kapacitet.

Tandplejen i Rødovre

Overordnet organisering og behandlinger

Tandplejen er fordelt på seks matrikler (Valhøj, Hendriksholm, Tinderhøj, Nyager og Islev Skole samt Tandplejehuset).

Tandplejen leverer tandpleje til 9.700 børn og unge. Herudover har 83 valgt at gå i fritvalgsordninger (behandling hos en privatpraktiserende tandlæge). Antallet af både patienter i tandplejen og i fritvalgsordninger er stigende grundet den nye lov med udvidelse af målgruppen.

I Tandplejehuset er der syv tandlægestole til almindelig tandbehandling og tre stole til tandregulering. På nuværende tidspunkt er der dog fem stole i brug til tandregulering på baggrund af en ekstra-bevilling til afvikling af efterslæb. Derudover er der en tandklinik på hver af de fem skoler, der tidligere kun blev brugt to dage om ugen, men som nu bruges op til fem dage om ugen.

Da Valhøj Skole er under ombygning, kan tandklinikken på skolen på nuværende tidspunkt ikke bruges. Det forventes, at klinikken kan tages i brug efter sommerferien 2023. Dette betyder et yderligere pres på de øvrige klinikker. Klinikken på Nyager Skole, som der er afsat midler til i 2023, står færdig i uge 4 i 2023, og den bruges de første 6 måneder som erstatning for klinikken på Valhøj Skole.

Børn og unge i skolealderen går til tandeftersyn på egen skole undtagen Rødovre Skole, da den er placeret tæt på Tandplejehuset. Børn før og efter skolealderen samt børn fra privatskoler plejede at gå til tandplejeeftersyn i Tandplejehuset, men er nu pga. kapacitetsmæssige udfordringer fordelt ud på skoleklinikkerne. Behandlinger foretages kun i Tandplejehuset.

Ventelister

I budget 2022 blev der over en 3-årig periode (2022, 2023 og 2024) afsat i alt 4,2 mio. kr. til afvikling af tandreguleringens venteliste. Desværre er ventelisten endnu ikke afviklet, og der er også lange ventelister på de almindelige undersøgelser. Den 1. januar 2021 var ventelisten på 5320 personer. Pr. 1. januar 2022 manglede 2561 at blive indkaldt til deres regelmæssige undersøgelse. Med den nuværende bemanning i Tandplejen indhentes efterslæbet langsomt, men det vil formentligt tage yderligere 2 år, før det er helt indhentet. De lange ventelister betyder, at Tandplejen er ca. 1-1½ år bagud med deres undersøgelser. Det har medført, at der er børn/unge, der ikke har været set af en tandlæge de sidste 2½-3 år, hvilket strider imod Sundhedsstyrelsens nationale kliniske retningslinjer om maks. 24 måneder.

Udeblivelser

Tandplejen har i gennemsnit 18 % udeblivelser eller sene afbud, hvilket omregnet svarer til omkring 80 stoletimer om måneden. Ved de sene afbud er der ikke altid mulighed for at nå at sætte andre patienter på. Tandplejen har for at afhjælpe udfordringen ændret på procedurerne ved at udsende påmindelser 48 timer før aftalen i stedet for 24 timer før. Dette har hjulpet en smule, da nogle af de sene afbud, som modtages dagen før, kan bruges til nødbehandlinger.

Den fysiske organisering

Behandlinger foretages kun i Tandplejehuset, da der skal være mulighed for at hente hjælp til behandling og faglig sparring. At behandlinger kun foretages ét sted skyldes også effektivitetshensyn, da

det giver et mere fleksibelt og effektivt flow i service, end hvis ydelsen er delt op på forskellige matrikler. Behandlinger varierer meget i forhold til tid og kompleksitet samt materialeforbrug. Det er således muligt at indkalde flere borgere til behandling og undersøgelser samme dag, når de foretages samme sted, end hvis behandlingerne spredes ud på flere fysiske enheder, ligesom det er mere effektivt med hensyn til udstyr og materialer.

Dertil skal der for at kunne drifte en tandklinik med alle ydelser for hver matrikel være minimum én erfaren tandlæge, da nyuddannede tandlæger først må stå alene på en klinik efter ca. et års arbejde. Udover at de nyuddannede tandlæger har brug for supervision, foregår en del af tandplejens ydelser ved brug af delegation til medhjælp. Det kan være tandplejere eller kliniske klinikassistenter, der udfører delegerede opgaver og også disse faggrupper har brug for faglig sparring i klinikken, hvilket ikke kan ske, hvis der kun er én behandlerstol og de derfor står alene. Der er derfor fordele ved at samle Tandplejen på én matrikel, da det kan give færre udfordringer ved sygdom og give mulighed for at udnytte tiden ved udeblivelser samt afbud fra borgerne. Skoleklinikkerne er for eksempel meget sårbare i forhold til manglende fremmøde fra borgerne eller sygdom hos en af de to ansatte, der altid skal være tilstede.

Rekruttering

Der er rekrutteringsudfordringer på tandplejeområdet på tværs af hele Danmark, både hvad angår specialtandlæger, tandplejere, tandlæger og klinikassistenter. Det er Tandplejens vurdering, at medarbejderne foretrækker at være i Tandplejehuset, hvor der er mulighed for at indgå i et større kollegialt fællesskab med mulighed for faglig sparring.

Opsamling

På baggrund af befolkningsudviklingen, ny lovgivning mv. står Tandplejen de kommende år over for en række udfordringer. Disse omhandler en markant udvidelse af målgruppen, rekrutteringsudfordringer og endvidere fysisk nedslidte klinikker på skoletandklinikkerne (utidssvarende klinikker, udskiftning af udstyr). For at styrke mulighederne for et tilbud af høj kvalitet og kortere ventelister har forvaltningen og Tandplejen derfor drøftet forskellige muligheder og arbejder for at kortlægge mulighederne for at samle Tandplejen på én matrikel. Der er både fordele og ulemper ved en samling. Fordele kunne være:

- Overordnet set imødekommes udfordringer med den nuværende fysiske organisering inkl. udvidelsen af målgruppen.
- Mere fleksibel bemanning.
- Mindre sårbar drift og højere effektivitet i og med at flere uddannede tandlæger vil være tilstede under samme tag.
- Forventet positiv effekt på rekrutteringsproblemerne, da det forventes, at en samlet klinik vil skabe bedre arbejdsvilkår.
- Bedre service for borgerne i forhold til at ændre aftaler og færre aflysninger ved sygdom/fravær af personale.
- Frigivelse af plads på skolerne de steder, hvor der i dag er tandklinikker.

I Rødovre er der en lang tradition for tandklinikker på skolerne. En ulempe kan være, såfremt det besluttes at samle Tandplejen i ét tandplejehus, at nærhedsprincippet i forhold til at have en klinik lokalt på skolerne vil forsvinde.

En del af klinikkerne på skolerne fremstår nedslidte og udtjente, og det vil være nødvendigt at afsætte midler til en opgradering af disse, hvis klinikkerne skal bibeholdes.

Den videre proces

Målet for fremtiden er at skabe en langtidsholdbar løsning for Børne- og Ungdomstandplejens varetagelse af det lovpligtige tilbud om gratis tandpleje til de 0-17 årige samt for den udvidede målgruppe på de 18-21årige.

Forvaltningen vurderer, at den fagligt bedste og samtidigt økonomisk mest rentable løsning på lang sigt vil være etablering af en samlet klinik for Børne- og Ungdomstandplejen. Dette vil imødekomme udfordringerne med den fysiske organisering af Børne- og Ungdomstandplejen inkl. udvidelsen af målgruppen 18-21-årige. Det vil gøre bemanningen mere fleksibel, driften mindre sårbar og højne effektiviteten i og med, at flere behandlere vil være til stede under samme tag. Borgerne vil få flere ydelser samme sted, bedre service i forhold til at ændre aftaler, færre aflysninger ved sygdom/fravær af personale samt bedre udnyttelse ved udeblivelser. Der vil være bedre mulighed for uddelegering af opgaver, bedre arbejdsmiljø og bedre mulighed for udvikling af den enkelte medarbejder. Samtidig er det forventningen, at løsningen vil have en positiv effekt på de nuværende rekrutteringsudfordringer.

Forvaltningen vil gå i gang med at undersøge, hvad der kunne være af muligheder for at samle Børne- og Ungdomstandplejen. Forvaltningen er opmærksom på eventuelle ledige bygninger i kommunen eller bygninger der kan ombygges til andre formål, end de bruges til på nuværende tidspunkt.